

Materiály k samostudiu

Pondělí 22. 6. 2020

Třída 8. D

ČESKÝ JAZYK

(MLUVNICE)

I. kontrola zadání ze dne 18. 6. 2020

1. Doplň vynechaná slova.

Národním jazykem Čechů, **Moravanů**, a Slezanů je **čeština**, která patří do skupiny **slavanských** jazyků. Ovšem v různých komunikačních situacích nemluvíme stejně. Jinak hovoříme v **neoficiálním** projevu (doma, s přáteli), jinak v projevu **oficiálním** (ve škole, na úřadě). Čeština je tedy souborem několika jazykových útvarů. Rozlišujeme také několik typů projevů. **Mluvený** projev (ústní komunikace) a **pisný** projev. U obou typů projevů hraje roli míra jejich připravenosti.

2. Všechna nespisovná slova převed do spisovné podoby.

- televizor, stůl, **stěhovat**, květina, kluk, skříň, **čára**, svíčka, rádio, **moucha**, **okno**, vokno

3. a) Urči, co znamenají následující nářeční výrazy ve spisovné češtině.

- kůstě** piják
- borůvka** černá jahoda
- sukně** sokňa
- bonbón** bumbik
- ústa** papula
- navrát se** nedíbat se

b) Výrazy z bodu a) doplň ve správném tvaru do následujících vět.

- a) **Nedíbat se** v tom jídle.
- b) Až to všechno sníš, můžeš si vzít **bumbik**.
- c) V lese jsem chytila **pijáka**.
- d) Když budeš drzé, dostaneš přes **papulu**.
- e) Půjdeme do lesa na **černé jahody** a uděláme si z nich kynutý koláč.
- f) Obleč si tu **sokňu**, gatě se k tomu nehodí.

4. Podívej se, jak se liší jazyk různých nářečních skupin. Poté větu převed do spisovného jazyka.

a) středoečeské nářečí: **Prý ta strouhanka musí být čerstvá.**

Prej ta strouhanka musí bejt čerstvá.

b) hanácké nářečí:

Pré ta stróhanka musí bét čerstvá.

c) moravskoslovenské nářečí:

Prý ta strúhanka musí být čerstvá.

d) lašské nářečí:

Pry ta struhanka musí byt čerstva.

5. Podívej se na mapu nářečí České republiky a urči, do kterých nářečních oblastí patří následující slova.

lóka, bejt, búfka, súsed, rohlík, bék, mejt se, chvíle, brók

6. lóka – hanácká, bejt – středočeská, búfka – moravskoslovenská, sused – moravskoslovenská, rohlík – lašská, bék – hanácká, mejt se – středočeská, chvíle – lašská, brók – hanácká

6. Přečti si následující text.

V létě na kolobutach v Komeňaku sem se **tolikrazy** rozbil pysk a kolena, že už bych tam moh mít svoju hvězdu s otiskem kolen tajak maju ty holyvudske celebrity. Loni sem to **eště** vylepšil, **bo** sem dostal od Blanki k narozkam bicikel a hned pfy první **ízdě** sem pfeletěl pfes řydítka tajak Lajka.

Chapu, že se lidi **buřa**, jak dfu od rana do večera a maju stejně **chechtaku**, nebo **aji** meř, jak iní, co pobiraju **enem** davki. (týdeník 5plus2)

a) Text je psán:

a) obecnou češtinou

b) lašským nářečím

c) hanáckým nářečím

b) Jak zní spisovný ekvivalent tučně vtištěných slov?

tolikrazy – tolikrát, eště – ještě, bo – neboť, ízdě – jízďe, buřa – bouří, chechtaku – peněz, aji – i, enem – jenom

7. a) V následujících ukázkách označ slova nespisovná a urči, k jakému nespisovnému útvaru náleží.

- *** a) Test z **ajiny** byl **brnkačka**, ale test z **bioly** byl **hustej**. *slang*
b) Levé křídlo vyráží do **brejku**, rána **šajtlí** lehce olízla **břevno** a zápas končí **plichtou**. *slang*
c) Pošleme ho na **cětáčko**, provedeme **lumbálku** a počkáme, až dorazí výsledky z **histolky**. *profesní mluva*
d) Už **deš?** Nebuď tam **díloho**. Tak **su** ráda, že **su** sama zas. *nářečí*

b) Vyjádři obsah sdělení a–d spisovně.

12

- b) a) Test z angličtiny byl jednoduchý, ale test z biologie ne.
b) Levé křídlo vyráží do protiútoků, rána vnějším nártem lehce tečovala břevno a zápas končí nerozhodně.
c) Pošleme ho na CT, provedeme lumbální punkci a počkáme, až dorazí výsledky z histologie.
d) Už jdeš? Nebuď tam dlouho. Tak jsem ráda, že jsem zase sama.

II. Nové zadání

Pracovní list – vypracuj jednotlivé úkoly do SŠ

8. Přečti si promluvu, která se odehrála v obchodě.

Dobrej den vespolek, chtěl bych si koupit nějaký fusekle, ale aby byly vopravdu dobrý. Takový, co se tam noudělá hned nějaká důura a něco vydržej. Nejradsí bych, aby byly modrý nebo černý. Rozumíte, co chcu, no?

- a) Kterým jazykovým útvarem je text napsán?
b) Která slova v textu působí nepatřičně?
c) Proč jsou tato slova a jazykové prostředky v této komunikační situaci nevhodné?
9. Soutěž pro dvojice: podívejte se na následující dva obrázky. Každý z dvojice si vybere jeden z nich. Zkuste popsat situaci, kterou na svém obrázku vidíte. Užívejte pouze spisovnou češtinu. Nespisovné výrazy si druhý z dvojice zapisuje na papír. Vyhrává žák s menším počtem nespisovných slov. Každý musí mluvit 1 minutu.

10. a) Doplni do následujícího textu nářeční slova z nabídky.

klóhá, pomalo, čoňa, bel, Olomóca

Pan Cofal jede zdo Létovle, abo viděl rodné dorek hanáckyho obra Drásala. Jede staró Škodó. O motoresta Zlatá Křepelka stojí polecajt.
„Dobré deň!“ zdraví polecajt.
„Abydobré, pane polecajt.“ odpovída Cofál.
„Meslim, pane řidič, že to dnes dost dávete bacha, ať si někde nenabijete!“ radí polecajt.
„Děkojo, já pojedu!“ odpověděl Cofál a jel dál na Létovel.
(vzhledem k povaze úlohy není uveden zdroj textu; upraveno)

- b) O jaký typ nářečí se jedná?
c) Vysvětli význam slova *klóhá* a *čoňa*.
d) Přečti text ve spisovné češtině.
11. Rozhodni o pravdivosti následujících tvrzení.

- Slovo *holka* je hovorové.
Obecná čeština je spisovná.
Hovorové výrazy jsou přípustné i v písemném oficiálním projevu.
Slovo *lipka* je lékařský professionalismus.
Čeština nepatří mezi západoslovanské jazyky.

PRAVDA/LEŽ

PRAVDA/LEŽ

PRAVDA/LEŽ

PRAVDA/LEŽ

PRAVDA/LEŽ

MATEMATIKA

Konstrukční úlohy

Množiny všech bodů dané vlastnosti

uč. str. 143-147 – vypsát modré rámečky

Jednoduché konstrukce

Vypracovat do sešitu: uč. str. 149/1, 2, 3, 4, 8, 9

NĚMECKÝ JAZYK

Skupina pí. uč. Bajerové

Slovní zásoba, pracovní sešit strana 45. Slovíčka si velmi dobře několikrát přečtěte a velmi dobře se naučte.

Pracovní sešit strana 25, cvičení 2. Schreib Minidialoge wie im Beispiel.

Možné řešení – VZOR:

Tobias hat einen Roller gekauft. Und wohin hat er ihn gestellt? Hinter den Schrank.

Učebnice strana 51, tuto stranu si přečtěte a všimněte si uvedených příkladů.

Skupina pí. uč. Novotné

Immer noch Perfekt :))

<https://www.liveworksheets.com/cl67259jd>

RUSKÝ JAZYK

18. lekce – opakování

1. Pracovní sešit str. 88/27 - doplňte do vět výrazy „nůžno“ a „něl'zja“ (viz učebnice str. 33, 15. lekce)
2. Pracovní sešit str. 89/28 – dopište věty
3. Výuková videa – www.youtube.com/ru
 - Russian Lesson (from zero to fluency)
 - Learn Russian – How to introduce yourself in Russian

DĚJEPIS

Prezentace **Vědeckotechnická revoluce** zapsat a naučit slidy 2 a 3, pak zhlédni dokument o **Nikolu Teslovi** <https://www.youtube.com/watch?v=Z-pZ2BpV3YA>
(veškeré materiály resp. odkaz na ně najdeš na mailu dejepis.perina@seznam.cz, heslo: perina1139 složka 8. ročník)

FYZIKA

Do sešitu:

Odras zvuku (učebnice str. 176 – 177)

Nastudujte si a vypište podstatné informace